

16.12.2014

Sotep/9

§ 432

Työkykyselvityksen asiantuntijapalvelujen hankinta

HEL 2014-011486 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä Työkykyselvityksen asiantuntijapalvelujen kilpailutuksen periaatteet ja ehdot.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimen tekemään tarjouspyyntöasiakirjoihin välttämättömiä vähäisiä muutoksia.

Käsittely

Hankintapäällikkö Erja Snellman oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Tuomas Huilla, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 43217
tuomas.huilla(a)hel.fi
Ulla Turunen, Johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 42286
ulla.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)
- 2 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)
- 3 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintapäällikkö Erja Snellman on kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Hankinnan kohteen tausta

Työkykyselvitys, aiemmalta nimeltään eläkeselvitys, on käynnistynyt Helsingin kaupungin valtuustoaloitteesta vuosien 1997 - 1998 aikana. Valtuustoaloitteessa eläkeselvitystoimintaa on esitetty terveys- ja sosiaaliviraston projektiksi. Tällöin kaupunginhallituksen

toimeksiantoon on tarttunut sosiaalivirasto. Pilottihanke on käynnistynyt 1999 - 2000 erityissosiaalitoimistossa ja Sosiaalilautakunta on hyväksynyt toiminnan jatkon siihen saakka kunnes eläkeselvitystoiminta on vakinaistettu vuonna 2004.

Asiakirjojen mukaan eläkeprojektin tarkoituksena on ollut selvittää ilmeisen työkyvyttömiä pitkäaikaistyöttömiä toimeentulotukea saavien asiakkaiden eläkkeelle pääsyn edellytyksiä ja avustaa eläkkeen hakemisessa. Tavoitteena on lisäksi ollut kehittää viranomaisten yhteistyökäytäntöjä pitkäaikaisasiakkaiden työkyvyn arvioinnissa. Toiminnan vakinaistamisen yhteydessä tavoitteeksi on kirjattu työkyvyttömälle toimeentulotuen saajalle kuuluvan ensisijaisen etuuden, kuten sairauspäivärahan tai eläkkeen, turvaaminen. Tavoitteeksi on asetettu saada käynnistymään 700 eläkeselvitystä vuodessa. Tavoiteluku koostuu vuoden aikana lähetetyistä uusista asiakkaista, muutoksenhakuasiakkaista, uudelleen aloitetuista tapauksista sekä määräaikaisiin päätöksiin jatkolausuntoa tarvitsevista asiakkaista.

Vuonna 2013 Työkykyyselvityksessä on uusia lähetettyjä asiakkaita ollut yhteensä 461, joista helsinkiläisiä yhteensä 380 ja vantaalaisia 81. Yhteensä vuoden 2013 aikana asiakkaita on ollut kaikkiaan 696, joista osalle määräaikaisista päätöksistä johtuen on tehty vuoden sisällä kenties useitakin selvityksiä.

Vuoden 2012 alusta lukien Eläkeselvitys nimi on muutettu Työkykyyselvitykseksi. Samalla selvitystoimintaa on alettu kohdentaa myös syrjäytymisuhan alla oleviin tai jo syrjäytyneisiin nuoriin opiskelu- ja työkyvyn selvittämiseksi. Näiden nuorten kohdalla ei tavoitteena ensisijaisesti ole eläke, vaan tavoitteena on selvittää onko kenties opiskelu- ja työkyvyn esteenä lähettäjän taholla noussut epäily sairaudesta, viasta tai vammasta. Työkykyyselvitystyön voikin nähdä olevan myös yksi merkittävä nuorisotakuun toteuttamisen väline.

Työkykyyselvityksen tarkkaa taloudellista vaikuttavuutta tarkasteltaessa tulisi pyrkiä selvittämään työkykyyselvitystoiminnan välilliset vaikutukset toimeentulotuen kuluihin. Eläkeselvitys maksaa n. 1500 € / henkilö. Ennen eläkepäättöstä asiakkaalla on useimmiten tuloina työmarkkinatuki ja asumistuki, minkä lisäksi hän saa toimeentulotukea n. 300 € /kk eli n. 3 600 € /vuosi. Kun asiakas saa eläkepäättökseen, hän pääsääntöisesti elää tuloillaan ja poistuu toimeentulotukiasiakkuudesta.

Vaikuttavuutta kuvannee jossain määrin tieto siitä, että noin 2/3 osaa Työkykyyselvityksen asiakkaista, joille etuuksia haetaan, saa tilastojen mukaan toistaiseksi voimassa olevan eläkepäättökseen, osa heistä kenties monen aluksi määräaikaisen jakson jälkeen. Loput eli noin 1/3

asiakkaista saavat erikoislääkärin lausunnon selvityksen työ- ja toimintakyvystään sekä suositukset jatkotoimenpiteiksi joko kuntoutukseen ja/tai hoitoon.

Vaikuttavuutta tarkasteltaessa on otettava huomioon myös se, että Työkykyselvityksen asiakaskunnasta suuri osa on suunnitelmalliselta toimintakyvyltään erittäin heikkoa. Monet heistä tarvitsevat eräänlaista hoivaavaa palvelua, muistutusta ja opastusta esim. muistaakseen saapua varatuille ajoille. Heikoimpien, estyneimpien ja psyykkisesti sairaimpien sosiaaliset selvitykset sekä erikoislääkärin tutkimukset tehdään kotikäynteinä.

Ilman edellä mainittuja perusteellisia, tarvittaessa kotiinkin vietyjen selvityspalvelujen toteutusta monet Työkykyselvityksen asiakkaista eivät pystyisi itsenäisesti tilannettaan selvittämään, vaan monesti ko. asiakkaat olisivat vaarassa jäädä edelleen "ajelehtimaan" epäselvine ongelmineen vuodesta toiseen usean eri sosiaali- ja terveydenhuollonjärjestelmän piiriin ja seurauksena saattaisi olla esim. laitoshoidon vaativa tilanne.

Työkykyselvitys on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat erityisohjaamista asioidensa ratkaisemiseen sosiaali- ja terveystieteiden tarjoaman ns. normaalin palvelutoiminnan piirissä. Sosiaali- ja terveystieteiden toiminta selvittää seuraavan kahden vuoden aikana, millä tavalla palvelutoimintaa voitaisiin sosiaali- ja terveystieteiden toiminnassa kehittää niin, että tarvittava erikoislääkäripalvelu voidaan toteuttaa oman terveydenhuollon piirissä.

Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena ovat Työkykyselvityksen asiantuntijapalvelut sopimuskaudeksi 1.5.2015 - 30.4.2017. Sopimusta voidaan tilaajan niin päättäessä jatkaa kahdella optiovuodella.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden Työkykyselvityksen tehtävänä on tutkia ja arvioida asiakkaan työ- ja toimintakyky sekä hänen mahdollisuutensa kuntoutukseen, sairauspäivärahaan ja/tai eläkkeeseen.

Työkykyselvityksen asiakkaita ovat 18 – 63 -vuotiaat sairauden, vian tai vamman johdosta lähettäjätahon työkyvyttömäksi arvioimat helsinkiläiset ja vantaalaiset sosiaalitoimen ja työvoiman palvelukeskuksen toimeentulotukea saavat ja pitkäaikaistyöttömät asiakkaat sekä vankiloissa olevat ja päihdehuollon laitoksiin sijoitetut toimeentulotukeen oikeutetut asiakkaat. Työkyvyn arviointeja ja eläkemahdollisuuksien selvityksiä tehdään nuorten palvelujen ja

aikuissosiaalityön toimiston sosiaalisen ja taloudellisen tuen jaoksen Työkykyselvitys -palvelupisteessä.

Vuoden 2014 lokakuun loppuun mennessä uusia Työkykyselvitykseen lähetettyjä asiakkaita on ollut 358 henkilöä. Samaan ajankohtaan mennessä asiakkaille vuonna 2014 määräaikaisina myönnettyjä etuuksia on ollut 172 ja toistaiseksi myönnettyjä etuuksia 125. Määräaikaisissa etuuksissa kysymys on ollut joko sairauspäivärahasta tai työkyvyttömyyseläkkeestä. Toistaiseksi myönnettyt etuudet ovat olleet työkyvyttömyyseläkkeitä. Vuonna 2014 lokakuun loppuun mennessä hylättyjä etuuspäätöksiä on ollut 149. Myös hylätty etuuspäätös voi muutoksenhaussa kääntyä myönteiseksi. Määräaikaiset päätökset johtavat usein, joskus kenties monen määräaikaisen jaksonkin jälkeen, toistaiseksi myönnettyyn etuuteen.

Työkykyselvitystyö sisältää sosiaalityöntekijän tekemän laajan sosiaalisen selvityksen asiakkaan elämäntilanteesta mahdollisten sairaus-/eläketapahtumien näkökulmasta, terveydentilan selvittämiseen tarvittavat asiantuntijapalvelut kuten neuropsykologi- ja erikoislääkäritutkimuspalvelut, terveydentilan edellyttämien etuuksien, kuten sairauspäiväraha- ja/tai eläkehakemuksen laatimisen ja koko hakuprosessin hoitamisen mahdollisesti tarvittavine muutoksenhakuineen. Työkyvyn arviointi toteutetaan monialaisen yhteistyön keinoin. Vuosittain Työkykyselvityksessä tehdään 700–800 työkyvyn selvitystä.

Työkykyselvityksen työntekijäresurssina on 9 sosiaalityöntekijää, toimistosihteeri ja johtava sosiaalityöntekijä. Lisäksi samoissa toimitiloissa vastaanottaa ostopalveluina 6 erikoislääkärinä ja 3 neuropsykologia, joita käytetään asiakkaiden edellyttämien oirekuvatarpeiden mukaisesti.

Hankinnan kohteena ovat Työkykyselvityksen erikoislääkäripalvelut ja neuropsykologipalvelut. Erikoislääkärien osalta palvelukokonaisuus sisältää tutustumisen tutkittavan asiakirjoihin, neuvottelut asiakkaan asiaa hoitavan sosiaalityöntekijän kanssa, varsinaisen tutkimuksen teon, ohjaamiset tarvittaviin lisätutkimuksiin, lääkärinlausunnon kirjoittamisen ja konsultaation. Hankittava erikoislääkäripalvelu työkykyselvitystä varten sisältää edellä kerrotuista osista koostuvan laajan palvelukokonaisuuden. Palvelukokonaisuuden sisältö viime kädessä muotoutuu kunkin asiakkaan tarpeiden mukaisesti, jotta asiakkaan sairauden/sairauksien, vian/vikojen ja/tai vamman/vammojen vaikutukset hänen työkykynsä saadaan selvitettyä sekä fyysisenä, psyykkisenä että sosiaalisena kokonaisuutena.

Neuropsykologin tehtävä sisältää tutustumisen tutkittavan asiakirjoihin, neuvottelut asiakkaan asiaa hoitavan sosiaalityöntekijän kanssa, varsinaisen tutkimuksen teon, lausunnon kirjoittamisen ja konsultaation.

Helsingin ja Vantaan kaupungeilla on toukokuussa 2012 solmittu sopimus siitä, että Helsingin kaupunki tuottaa täysimääräistä korvausta vastaan eläkeselvityspalvelua (nykyään työkykyselvitystä) Vantaan kaupungille. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan tuottaja vastaa aikataulunsa mukaan palveluun liittyvien ostopalvelujen kilpailuttamisesta myös tilaajan tarpeisiin.

Tarjouskilpailu

Työkykyselvityksen asiantuntijapalveluiden hankinnasta järjestetään tarjouskilpailu. Tarjouskilpailu järjestetään hankintalain (348/2007) mukaisesti avoimella menettelyllä.

Esitys tarjouspyyntöasiakirjoiksi on tämän esityksen liitteenä 1-3. Hankinta-asetuksen (614/2007) 6§:n mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi, joten tarjouspyyntöasiakirjoja ei julkaista internetissä.

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä on esitetty tarjoajalle ja tarjoukselle asetetut laadulliset vähimmäisvaatimukset (kelpoisuusvaatimukset), joiden on ehdottomasti täyttyvä koko sopimuskauden ajan. Tilaaaja valvoo sopimusehtojen noudattamista.

Tarjouspyyntöasiakirjat on valmisteltu yhteistyönä sosiaali- ja terveystieteiden ja kaupungin hankintakeskuksen kanssa ja hankintakeskuksen lakimies on tarkistanut tarjouspyynnön liitteineen.

Hankinta jakautuu viiteen kohderyhmään:

- kohderyhmä 1: Fysiatriin suorittama työ- ja toimintakyvyn arviointi
- Kohderyhmä 2: Psykiatriin suorittama työ- ja toimintakyvyn arviointi
- Kohderyhmä 3: Neurologin suorittama työ- ja toimintakyvyn arviointi
- Kohderyhmä 4: Yleislääketieteen tai työterveyshuollon erikoislääkärin suorittama työ- ja toimintakyvyn arviointi
- Kohderyhmä 5: Neuropsykologin suorittama työ- ja toimintakyvyn arviointi

Tarjouksen valintaperusteena on halvin hinta, vähimmäislaadun ollessa vakioitu. Tarjoajien tulee täyttää kaikki tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitetyt vähimmäisvaatimukset. Tarjoukset vertaillaan kohderyhmittäin. Puitejärjestelyyn valitaan jokaiselle hankinnan kohderyhmälle vähintään kolme ja enintään viisi tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset täyttävää halvinta tarjousta, jotka asetetaan vertailuhinnan mukaiseen ensisijaisuusjärjestykseen.

Osatarjoukset ovat sallittuja siten, että tarjous on mahdollista jättää yhteen tai useampaan kohderyhmään. Sen sijaan osatarjoukset kohderyhmän sisällä eivät ole sallittuja.

Päätösehdotus hankinnasta tuodaan sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi alkuvuoden 2015 aikana.

Tehtävä sopimus

Palvelu kilpailutetaan kahden (2) vuoden sopimuskaudelle ja se on suunniteltu alkavaksi 1.5.2015. Sopimusta voidaan tilaajan niin päättäessä jatkaa kahdella optiovuodella.

Sosiaali- ja terveystyövirasto varaa kuitenkin oikeuden irtisanoa sopimuksen kesken sopimuskauden, mikäli se on uuden sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämismallin vuoksi välttämätöntä.

Sosiaali- ja terveystyövirasto ei sitoudu hankkimaan tiettyä määrää palvelua, vaan hankkii palvelun esiintyvän tarpeen mukaisesti.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Tuomas Huilla, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 43217
tuomas.huilla(a)hel.fi
Ulla Turunen, Johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 42286
ulla.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)
- 2 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)
- 3 Salassa pidettävä (Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n nojalla)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu.

Johtava sosiaalityöntekijä
Hankintapäällikkö
Hankinta-asiantuntija